

Sundhedsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Administrerende Amtstandlæge
Ólrunn í Hjöllum Nielsen
Lungstedløkken 2
5250 Odense SV

Odense, 24. februar 2005

Til de sundhedspolitiske ordførere

Vedrørende tandbehandling til psykisk udviklingshæmmede, sindslidende m.fl.

Det har været fremme i debatten, at såvel oppositionen som forligspartierne bag strukturreformen er villige til at se på reformens konsekvenser for små handicapgrupper. Dette bifalder jeg kraftigt, idet udkastet til den nye sundhedslov bestemt ikke tilgodeser specielle handicapgrupper og deres behov på tandplejeområdet.

I den forbindelse vil jeg gerne henlede opmærksomheden på den lille gruppe af udviklingshæmmede og sindslidende m.fl., der ikke kan benytte børne-ungdomstandplejen, sygesikrings-tandplejen eller den kommunale omsorgstandpleje.

Disse patienter (§ 6a) kræver ifølge Bekendtgørelse af lov om tandpleje nr. 175 af 19. marts 2001 en specialbehandling. Fyns Amt har siden lovens ikrafttræden udbygget klinik- og behandlingskapacitet, så denne målgruppes behov kan tilgodeses på et højt specialiseret niveau. Dette indebærer bl.a., specielle klinikindretninger, behandlinger i fuld narkose (med narkoseudstyr og narkoselæge), overvågnings- og opvågningsfaciliteter samt specialuddannede tandlægeteams.

Som tidligere leder af omsorgstandplejen i en af landets største kommuner og nuværende leder af den fynske amtstandpleje, har jeg et godt indblik i de besværligheder, der har været med at skabe sammenhæng, helhed og lighed i tandbehandlingen for nævnte handicapgrupper. Et af problemerne har været "skillelinjen" mellem den primærkommunale omsorgstandpleje og amtstandplejen..

Et andet problem har været manglende vilje til at leve op til oplysningspligten om patientrettigheder samt utilstrækkeligt opsøgende arbejde i forhold til målgrupper, der ofte har meget svært ved at overskue, formulere og udnytte egne rettigheder. Dette har desværre haft den konsekvens, at vi i amtstandplejen dagligt modtager patienter der ikke har været til tandlæge i 10-20 år. På grund af utilstrækkelige tandplejemæssige, kommunale ressourcer, oplysning og behandlingstilbud havner disse hårdt plagede patienter til sidst i amtstandplejen. En effektiv og kompetent omsorgstandpleje ville have forebygget denne udvikling og sparet patienterne for mange unødige lidelser.

Jeg hilser derfor ideen med at flytte den eksisterende skillelinje velkommen. Problemet er bare, at den i udkastet til ny sundhedslov flyttes til "den forkerte side". Hvis man for alvor vil sikre de udviklingshæmmede og sindslidende en sammenhæng i tandplejen bør den nuværende omsorgstandpleje og amtstandpleje samles i ét regi – nemlig i en kommende regionstandpleje, idet det kun vil være et forsvindende lille antal kommuner, der vil kunne løfte denne højt speciali

serede opgave. Der vil derfor være en åbenlys risiko for, at mange kommuner vil være tilbageholdende med deres oplysningspligt, fordi de simpelthen ikke kan stille patienterne en tilstrækkelig behandling i udsigt. Derved kan der forudses meget store forskelle (fra kommune til kommune) på behandlingstilbuddene til de udviklingshæmmede og sindslidende m.fl.

Konsekvensen af den nye sundhedslov § 133 (i nuværende udkast) risikerer således at blive en væsentlig forringelse af de udviklingshæmmedes og sindslidendes muligheder for at få en tandbehandling, der er sammenlignelig med resten af befolkningens.

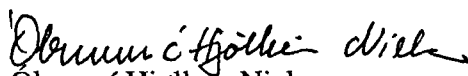
Det synes jeg ikke, vi på sundhedsområdet kan være bekendt at tage ansvaret for – og jeg opfordrer derfor på det kraftigste folkettinget til at overveje muligheden for at samle den tandlægefaglige servicering af sindslidende, udviklingshæmmede mm., der ikke har tilstrækkeligt udbytte af tilbudene på børne-ungdomstandplejen, sygesikringstandplejen og omsorgstandplejen i et fremtidigt regionalt regi. Dette bør gælde for såvel, myndigheds-, behandlings- som finansieringsansvaret.

P. v. a.

Lau Mikkelsen
Ledende Amtstandlæge
Vejle Amt

Elsebeth Lili Nielsen
Ledende Amtstandlæge
Sønder Jyllands Amt

Venlig hilsen

Olrunn í Hjöllum Nielsen
Adm. amtstandlæge
Fyns Amt